

ANNEX 5

PLA DE FOMENT LECTOR

ESCOLA INFANTIL MUNICIPAL DE PRIMER CICLE DE
MUSEROS

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ

2. ANÀLISI DE NECESSTITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

3. OBJECTIUS GENERALS

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS

5. ACTUACIONS

6. RECURSOS

6.1 Recursos humans

6.2 Recursos espacials

7- CRITERIS PER A SELECCIONAR, UTILITZAR I NARRAR

CONTES ORALS I ESCRITS

8. AVALUACIÓ DEL PLA LECTOR

ANNEX: Graella de seguiment de l'alumnat.

1. JUSTIFICACIÓ

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constitueix un factor clau per a conduir l'alumnat a l'èxit escolar; per això, el nostre pla lector vol impulsar la lectura com a via fonamental del coneixement, des de totes i cada una de les àrees. En aquest document, integrarem totes les intervencions del centre destinades a l'adquisició de les habilitats culturals bàsiques quant a l'expressió i comprensió oral i al foment de la lectura.

Així mateix, al iniciar el plaer per la literatura, s'incidirà de ple en les competències bàsiques però de manera molt especial en:

- Comunicació lingüística.
- Tractament de la informació i competència digital.
- Competència cultural i artística.
- Competència d'aprendre a aprendre.

Per a la realització d'aquest pla s'han tingut en compte :

- ✓ L'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana.
- ✓ La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, la qual posa ordre al nostre sistema educatiu actual.
- ✓ Decret 37/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableixen els continguts del primer cicle de l'educació infantil a la Comunitat Valenciana.
- ✓ Ordre 21/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle de titularitat pública.
- ✓ Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.

2. ANÀLISI DE LES NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

Vivim en un món en el qual el domini de la competència lectora en diferents suports (paper, electrònic, etc.) és una necessitat cada vegada més urgent en la preparació de les persones.

El foment de la lectura ha sigut i és un dels objectius principals de l'educació. Els docents ens plantejem com transmetre l'interés per la lectura; com crear l'hàbit lector en els nostre alumnat, i com iniciar-los en el camí de l'aprenentatge autònom, en el qual siguen capaços d'aprendre a aprendre.

Alguns dels motius que ens mouen a la implantació d'aquest pla en la nostra escola són:

- ☞ La lectura deixa de ser un instrument merament acadèmic per a ser un mitjà d'enriquiment, motiu de gaudir i recurs per als moments d'oci.
- ☞ La necessitat de portar a terme una pràctica docent que done resposta a la urgent superació del baix índex lector de la societat.
- ☞ La necessitat de potenciar una actitud positiva davant la lectura.
- ☞ Com a professionals de l'educació, cal destacar la necessitat de formar-nos per iniciar el gust per la lectura en el nostre alumnat i consensuar les accions i el recursos més adequats.
- ☞ La necessitat de potenciar la creativitat i la imaginació dels xiquets i de les xiquetes mitjançant el món dels llibres.
- ☞ Fomentar l'esperit crític des de la primera infància.

3. OBJECTIUS GENERALS

D'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans pel foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica mitjançant el tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de l'ús dels llibres i adequar-los als objectius i actuacions indicats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport de la lectura.
9. Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Desenvolupar les habilitats lectores perceptives.
2. Iniciar la comprensió lectora i la capacitat de síntesi.
3. Desenvolupar la memòria immediata.
4. Ampliar progressivament el vocabulari.
5. Implicar tot l'equip educatiu i consensuar les principals línies metodològiques i els recursos didàctics per iniciar les habilitats lectores dels xiquets i de les xiquetes.
6. Promoure activitats que afavorisquen la lectura.
7. Desenvolupar l'agudesia perceptiva visual.
8. Despertar interès pels llibres i tenir cura del seu ús.
9. Participar en les activitats del foment de la lectura de la nostra escola.
10. Mostrar iniciativa i interès per participar en situacions comunicatives.

11. Crear un ambient motivador per potenciar la creativitat i el gust per llegir.
12. Conèixer diferents maneres d'interpretar un conte.
13. Promoure la participació de les famílies en les activitats del foment lector del nostre entorn.

5. ACTUACIONS

ENTORN

- ☞ Fomentar l'hàbit de lectura a casa.
- ☞ Involucrar les famílies en el foment de la lectura.
- ☞ Fomentar l'hàbit d'ús de la biblioteca municipal.
- ☞ Convidar a les famílies a assistir als contacontes que organitza la Regidoria de Cultura del municipi.
- ☞ Difondre la programació de la Casa de la Cultura del municipi (obres de teatre infantils, espectacles...)

CENTRE

- ☞ Habilitar racons de les zones comuns com a espai de lectura.
- ☞ Elaborar recursos, com ara teatres o contes, relacionats amb les celebracions escolars (la castanyera, Nadal, Dia de la Pau...)-
- ☞ Exposar informació relacionada amb esdeveniments culturals de l'entorn que siguin adequats per al nostre alumnat.
- ☞ Diagnosticar les possibles necessitats específiques, relacionades amb el foment lector, de les famílies de la nostra comunitat educativa i posar en marxa mesures compensadores.
- ☞ Assessorar les famílies en contes i recursos adequats i implicar-les en la necessitat d'iniciar l'hàbit lector des de la primera infància.
- ☞ Festa de Nadal: el Pare Noel ens visitarà en l'escola i ens regalarà un conte a cada xiquet i a cada xiqueta.

AULES D'1 A 2 ANYS

- ☞ Racó de lectura de l'aula i biblioteca:
  - Contes específics dels conceptes associats als centres d'interés de la programació didàctica (la primavera, la tardor...)
  - Contes generals i tradicionals.
  - Publicitat de joguets, revistes...
  - Recolzament a la lectura amb diferents materials com titelles, làmines de contes i d'altres materials que ajuden els alumnes des de la manipulació, la imaginació i la creativitat.

- ☞ Confecció del llibre viatger.
- ☞ Presentació de diferents tipus de textos (poemes, rimes, contes, endevinalles, cançons...)
- ☞ Teatre, dramatitzacions, teatre d'ombres, teatre de titelles, taula de llum...
- ☞ Utilització de mitjans audiovisuals.
- ☞ Presentació de contes amb diversos materials (textures, cartró, plàstic...)
- ☞ Participació de les famílies: conten contes, participen en algunes activitats o tallers de lectura, intercanvien llibres...
- ☞ Jugar amb els personatges del conte.

AULES DE 2 A 3 ANYS

- ☞ Assemblea: Cada dia en l'assemblea es duran a terme activitats per al desenvolupament lingüístic, com la narració de contes o la interpretació d'imatges.
- ☞ Observació i interpretació d'imatges amb làmines.

- ☞ Prelectura amb pictogrames.
- ☞ Utilització de diferents suports i formats (revistes, contes, ferramentes TIC...) en els projectes de treball per incorporar un nou vocabulari.
- ☞ Oferir un primer contacte amb les grafies amb cartells del seu nom, dels primers nombres... des d'una perspectiva constructivista.
- ☞ Fomentar les situacions lingüístiques individuals i en grup i aprofitar el moment d'assemblea per fomentar la expressió i comprensió lingüística.
- ☞ Activitats al voltant del conte:
  - Lectura per part de la mestra.
  - Invenció de contes.
  - Treball de fórmules de començament i finalització d'un conte.
  - Teatre, dramatitzacions, teatre d'ombres, teatre de titelles, taula de llum...
  - Veure un conte a l'ordinador.
  - Activitats de síntesi tres la narració
  - Activitats de reforç dels conceptes que apareixen en el conte.
- ☞ Biblioteca d'aula:
  - Revistes
  - Contes específics dels centres d'interés.
  - Contes clàssics i generals.
  - Llibres elaborats pels alumnes: àlbums de fotos, recull de dibuixos, recull d'imatges i d'informació d'un projecte,...
  - Llibres de textures, pop-up,...
  - Làmines i bits d'imatge.
  - Titelles de mà i de dit.
  - Ninos de personatges dels contes.

- ☞ Maletí màgic de contes: cada setmana una família se'n portarà a casa el maletí dels contes de la Rateta Marieta, que és la mascota de l'aula.
- ☞ Participació de les famílies: contar contes en l'aula, participar en algunes activitats o tallers de lectura, aportar el conte que entrega el Pare Noel a cada infant,...
- ☞ Inclusió en la programació didàctica de racons, activitats i sessions específiques pel foment de l'hàbit lector.
- ☞ Jocs i activitats en què intervinguen els personatges dels contes.
- ☞ Eixida al teatre.

6. RECURSOS

6.1. Recusos humans

Tot el professorat del centre ha d'estar implicat, i en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més, hi ha altres recursos humans com són:

- ✚ Les famílies són imprescindibles per tal d'assolir l'hàbit lector fora del centre.
- ✚ Els contacontes o narradors professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- ✚ Els escriptors o les escriptores de la localitat que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- ✚ Coordinadors de biblioteca.
- ✚ Tots aquells relacionats amb el tema ofert per les diferents administracions: plans de foment i animació a la lectura, biblioteca municipal, etc.

6.2. Recursos espacials

- ✚ Biblioteca d'aula: és un recurs imprescindible per a fomentar la lectura que cal planificar amb molta cura i tindre en compte:
  - ☞ Ubicació: allunyada el més possible de llocs de major activitat i amb un clima acollidor, suggeridor i motivador, on els llibres estiguen exposats de manera que es veguen les seues tapes.
  - ☞ Forma de treball: s'ha de dedicar un temps diari a aquest racó perquè contribueix al desenvolupament de la comprensió, expressió, imaginació. Tot llibre haurà de ser llegit prèviament a la seua incorporació a la biblioteca.
  - ☞ Fons: no és necessari comptar amb molts llibres però sí que els que hi haja siguen seleccionats acuradament i introduïts progressivament. De manera orientativa el convenient seria un llibre per xiquet.
  - ☞ Qualitat: llibres de tapes dures, plastificats, ben cosits i de grandària adequada. Els trencats o deteriorats han de ser retirats o reparats, fent conscients als xiquets de la importància de la seua conservació.

- ✚ Espais comuns i passadissos del centre: les parets dels passadissos són un excel·lent expositor d'històries on es poden visualitzar determinades escenes dels llibres a mesura que ens desplacem per l'espai.
- ✚ Aula de llum negra: es l'espai més fosc de l'escola i, per tant, és el lloc ideal per fer teatres d'ombres o narracions d'histories amb la taula de llum.
- ✚ Biblioteca municipal: en la qual contarem amb l'assessorament de la persona encarregada d'aquesta i com a lloc per a fer activitats planificades pel centre o bé participar en les organitzades per la biblioteca per als nostres alumnes.

- ✚ Institucions i entitats de caràcter cultural i educatiu que ens ofereixen activitats que contribueixen al foment de la lectura i que poden ser de la localitat, com ara l'Ajuntament, o d'altres localitats (teatres infantils)

7- CRITERIS PER A SELECCIONAR, UTILITZAR I NARRAR CONTES ORALS I ESCRITS.

Encara que els criteris per a seleccionar contes orals i escrits poden ser els mateixos, és necessari matisar, perquè no és el mateix triar un conte per a ser contat per l'adult que per a ser manipulat pel xiquet. De manera que els aspectes que hem de tindre en compte per a l'elecció són:

- Edat i moment evolutiu, l'etapa sensoriomotora (0-3anys):
  - ☞ Les històries han de ser senzilles i clares quant a idea i llenguatge emprat.
  - ☞ L'acció ha de ser lineal i no gaire llarga
  - ☞ Convé la presència de repeticions i onomatopeies.
  - ☞ Els temes sobre situacions i accions de la vida quotidiana
  - ☞ No ha d'haver-hi excessius personatges o elements que generen por o inquietud.
- Interessos i necessitats: els interessos i necessitats dels xiquets variaran segons el grup i serà a través de la pràctica educativa on el mestre va trobant quins són els contes que més els diverteixen i desenvolupen les seues capacitats. Ha d'interpretar-se per tant la reacció dels xiquets: si ho reclama i accepta o si pel contrari, mostra cansament i rebuig.
- Varietat de gèneres: cal oferir narrativa, poesia i teatre que, malgrat que aquest últim pot presentar major dificultat, pot introduir-se a través de marionetes, titelles...

- Varietat de temes: s'ha de triar tot tipus de temàtiques i analitzar el seu missatge explícit o implícit per a evitar missatges racials, ideològics, d'estereotips sexual o de rols. És important combinar contes més moderns amb clàssics.
- Característiques físiques dels contes per a xiquets i xiquetes d'1 a 3 anys:
  - El primer contacte amb el llibre és un joc d'exploració, és a dir, al xiquet li agrada manipular-lo i descobrir-lo, per la qual cosa els llibres destinats a aquesta edat són de cartó gruixut o de materials resistents.
  - Imatges clares i grans
  - Colors cridaners i coneguts pels xiquets
  - Accions concretes i històries molt lineals amb pocs personatges
  - S'ha de cuidar la varietat d'imatges (expressives, coloristes, estètiques...)
  - La seqüenciació d'imatges ha de permetre als infants la reconstrucció mental de l'història.

8. AVALUACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR

Aquest pla es podrà modificar a mesura que es desenvolupen les activitats i aquestes s'avaluen. Així, en les reunions de cicle es farà un seguiment del funcionament del pla lector i amb totes les aportacions i propostes de millora, es faran les esmenes adients. És per tant un document flexible que cal ajustar en funció de les observacions que emanen del seu seguiment i de la seua avaluació.

S'avaluarà:

- Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- Les activitats realitzades.
- La consecució dels objectius.
- L'aprofitament dels recursos.
- El grau d'acompliment del calendari establert.
- El compromís i la participació de la comunitat educativa (professorat, pares, mares...)

L'avaluació ha de ser contínua, i es tindran en compte tant els resultats que s'obtinguen com el procés que se segueix.

Avaluarem mitjançant l'observació directa i indirecta i establirem un registre de l'evolució de l'alumnat (Annex 1)

Avaluació final, que s'inclourà en la memòria final del curs. Així mateix, aquest pla serà revisat i actualitzat anualment i les seues modificacions seran incorporades al pla de millora de la PGA.

